

Tisková zpráva

V Praze dne 25. 11. 2019

Nový stavební zákon omezí ochranu přírody i památek. Superúřad vezme práva všem.

Paragrafové znění nového stavebního zákona (1) dnes míří do připomínkového řízení. Zásadní změnu pravidel rozhodování o stavbách připravila Hospodářská komora, zájmový spolek sdružující mj. investory a developery, jejichž podnikání tento zákon reguluje (2). Bezprecedentní příprava zákona vyústila v návrh, který oslabuje ochranu veřejných zájmů a posiluje soukromé zájmy velkých investorů. Případné zapracování dílčích připomínek na tom nemůže nic změnit.

Paragrafový návrh nového stavebního zákona byl dnes zveřejněn a odeslán do připomínkového řízení. Proces přípravy i samotný obsah návrhu považuje Zelený kruh z hlediska ochrany životního prostředí a dalších veřejných zájmů za zcela nepřijatelný.

„Návrh zákona neřeší skutečné problémy v územním plánování a při umísťování staveb. Namísto zkvalitnění, zefektivnění a zrychlení práce státních úřadů přenáší odpovědnost za respektování zákonů na stavebníky a potlačuje práva samospráv. Možnost včasné dohody mezi různými skupinami v území nahrazuje následnými soudními spory. Diktuje obcím megalomanské stavby na jejich území proti jejich vůli,“ shrnuje hlavní výhrady k návrhu Petra Kolínská ze Zeleného kruhu.

„Návrh ruší závazná odborná stanoviska státních úřadů doposud zodpovědných za ochranu přírody či památek a veškeré rozhodování o dopadu staveb na okolí soustředí do rukou centrálně řízeného stavebního úřadu, jehož hlavním zadáním není vyvážená ochrana veřejných zájmů, ale co nejrychlejší stavění,“ uvedl Daniel Vondrouš, ředitel Zeleného kruhu.

Památkáři, experti na životní prostředí, obecní samosprávy, ale i majitelé pozemků se podle návrhu zákona stanou při územním plánování a umísťování staveb pouhými diváky. Jejich možnost účinně ovlivnit přípravu územního plánu nebo podobu územního rozhodnutí zmizí. Všechny spory má v budoucnu řešit pouze soud.

Okleštění pravomocí odborníků a práv občanů a majitelů ovšem zrychlení výstavby nepřinese. Spory se jen přesunou z úřadů na soudy. Místo toho hrozí nevratné poškození například kulturních památek, spodních vod či výstavba, která nebude bezpečná z pohledu požární ochrany.

„Požár bytového domu v Londýně s desítkami mrtvých je jasným varováním. Vyšetřování ukazuje, že chyběl kvalitní dozor ze strany úřadů. Rekonstrukce domu byla sice levná a rychlá, ale za jakou cenu,“ uvedl Václav Orcígr ze spolku Arnika.

Příloha tiskové zprávy – konkrétní příklady umlčování

Památkáři a experti na životní prostředí: Nyní kontrolují soulad projektu se zákony v oblasti památkové péče a životního prostředí. Bez jejich souhlasu nelze stavět. Projekt mohou buď úplně zamítnout nebo prosadit jeho úpravu. Podle nového zákona: projekt se bude posuzovat pouze na nově vytvořeném stavebním úřadu. Odborná stanoviska mají být pouze nezávazná, a i v případě komplikovaných záležitostí bude mít úřad jen omezenou krátkou lhůtu na vyřízení. Ministerstvo životního prostředí ani Ministerstvo kultury nebude moci rozhodovací praxi sjednocovat a kultivovat metodickými pokyny. Pracovník stavebního úřadu bude muset zastat práci zrušených odborných pracovišť.

Samosprávy: nyní nelze stavět v obci či v městě nic, co je v rozporu se schváleným územním plánem. Územní plán schvaluje zastupitelstvo. Podle nového zákona budou muset obce, města i kraje strpět výstavbu, kterou nemají ve svém územním plánu, pokud o takové stavbě rozhodne vláda.

Majitelé pozemků: nyní má majitel pozemku dotčeného přípravou územního plánu nebo jeho změnou právo podávat námítky. Jejich odmítnutí musí být odůvodněno a je předmětem hlasování na zastupitelstvu. Podle nového zákona povinnost zabývat se věcně nesouhlasem majitelů pozemků k návrhu územního plánu mizí. V případě soudního sporu se důkazní břemeno přesune z obce, která územní plán schválila, na majitele pozemku, který se změnou nesouhlasí.

Občané: pokud má nyní dvě stě občanů věcně shodnou připomínku k návrhu územního plánu, musí být její zamítnutí odůvodněno a je předmětem hlasování na obecním zastupitelstvu. Z návrhu zákona povinnost zabývat se takovými připomínkami k návrhu územního plánu mizí. V případě soudního sporu se důkazní břemeno přesune z obce, která územní plán schválila, na občany, kteří se změnou nesouhlasí.

Poznámky

(1) Materiál k připomínkám v eKLEP pro veřejnost má URL:

<https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KORNBJ6D3AWM>

(2) Základní výhrady ke způsobu přípravy nového stavebního zákona zveřejnil Zelený kruh [zde](#)

Kontakt pro novináře

Petra Kolínská, petra.kolinska@zelenykruh.cz

Daniel Vondrouš, daniel.vondrous@zelenykruh.cz

Václav Orcígr, vaclav.orcigr@arnika.org

Zelený kruh je asociace, která sdružuje 85 významných ekologických nevládních organizací (mj. Frank Bold, Greenpeace, Hnutí Duha, Česká společnost ornitologická) působících v České republice. Asociace se věnuje plošnému monitorování zákonů a politik, koordinuje legislativní kampaně a poskytuje aktivní podporu při advokační činnosti zaměřené na zachování kvalitní ochrany životního prostředí a vysoké úrovně občanských práv v rozhodovacích procesech. Dlouhodobě se zabývá problematikou účasti veřejnosti na rozhodování o záměrech a projektech s dopadem na životní prostředí. Zelený kruh se také věnuje koordinaci výběru nevládních expertů a expertek do mezioborových pracovních skupin a poradních orgánů a komisí vlády a koordinuje vznik společných připomínek, pozic a veřejných vyjádření ekologických organizací k významným situacím v ochraně životního prostředí.

Více informací naleznete na www.zelenykruh.cz/o-nas.